

Képes vagyok

2009. július

www.gyergyoremete.ro

Havonta megjelenő községi lap ~ III. évfolyam, VII. szám ~ 10 oldal

Előkép

- Augusztusi előkép » 2.o
- Kulturális Gyergyóremete » 2.o
- A gyermekek és a számítógép-használat
Építő Gyergyóremete » 3.o
- Falunapi dísztanácsülés:
2009 kitüntettjei » 4.o
- Élmények a tuzséri táborról » 5.o
- Gyűrűző testvértelepülési kapcsolatok
» 5.o
- Sportos Gyergyóremete:» 6.o
- Szabadtéri fotópiknik » 7.o
- Tanuló Gyergyóremete! » 7.o
- Beszélgetés Borbély Andrásal » 8.o
- In memoriam Bakos Sándor » 9.o
- A szeretetről gyerekszemmel » 9.o
- Anyakönyv, Tudni illik, Tudja-e, hogy,
Anekdota » 10.o

Isten tervei kifürkészhetetlenek

Máma, amikor Loyolai Szent Ignác nagyságát és Isten iránti törhetetlen szeretetét megcsodáljuk, egyben a Jézus Társaság ún. jezsuita rend előtt is kalapot emelünk s engedelmességet tanulunk Istenünk nagyobb dicsőségére. Mert Isten mindent tud és azt is tudja, mi válik javunkra.

Remete népe barátságos, idegenből érkező híveket békésen befogadja, szíves vendéglátásáról híres. Régen volt itten olyan világ, mikor a bicska magától is kinyílt a zsebben.

42 évvel ezelőtt nem szívesen jöttem ide, mostanig volt idő megszeretni ezt a népet és igazi szeretetközösség fogott egybe papi kollégiumot és hívek összességét egy nagy család közösségben, hol világi vezetőség és egyházi vezetők az egység és az oktatás mestereivel egy akarattal a szeretetet parancsaira hallgatva végezte nem ered-

ménytelen munkáját.

Remete befogadta a csángókat és köszönetet mondunk a csángó származású asszonyoknak, hogy beilleszkedtek és több gyermeknek adva életet gyarapították a falu lélekszámát. „A Moldvából betelepített magyarokért, csángókéért szól a harang” felhívással írja nt. Darvas Kozma József plébános úr, hogy mennyire szükséges az ezelőtt elvándorolt csángómagyarok testvéri összefogása.

A 42 év alatt több, mint 50 idősebb leány talált jó feleségre és jó édesanyára csángó leány személyében. Mindenki megtalálta a helyét és békeesség honolt a községben. Erről tanúskodik az a tény is, hogy nem egy család már egy emberöltőn át lakik itt és jó erős gyökeret vert. Én magam is megszerettem a remetei népet és vándorútra készítet az értelem és az engedelmesség, amire esküt tettem a szentelés-

kor és amely kötelez a szentelő püspököm, Áron püspök minden utódával szemben. Utódommal békeességben és szeretetben akarok élni úgy, hogy mindketőnk magatartása segítsen abban a nehéz és felelősségteljes munkában, mely népünknek békeességét és boldogságát szolgálja.

Távózásom miatt ne nehezteljenek se rám, sem utódomra. Mindketten a sors játékának vagyunk játékszerei. Járatok kedvébe, segítsétek munkájában önzetlenül, emelkedjenek felül derűs lélekkel az események furcsaságai felett. Az élet komédiának látszik, de a szerepet mi nekünk benne jut úgy kell eljátszani, hogy a függöny legördülésekor is mosoly üljön az ember arcán, szent békeesség a szívünkben. Imádságaitok kísérjenek, hogy vándorutam kivirágozzék.

« ORBAN LÁSZLÓ prelátus

ÉNEK-ZENE TÁBOR

2009. aug. 3-7-e között kerül megszerzésre Gyergyóremetén az ének-zene tábor 6-8 éves gyerekek számára.

A tábor célkitűzései: zenei- és általános készségek játékos fejlesztése, zenei műveltség és értékrend átadása.

Helyszín: Községi ház

Időpont: naponta 9 órai kezdettel
Iratkozás és további információk a 0742921516-os telefonszámon.

A részvétel ingyenes!

RINGATÓ MÓDSZERES
FOGLALKOZÁS

2009. aug. 3-7-e között szeretettel várunk minden anyukát-apakát 1-3 éves gyerekével a Gyergyóremetén először megrendezésre kerülő énekes-mondókás-játékos foglalkozásra, mely a Kodály Zoltán zenei nevelés elveit követi.

Helyszín: Községi ház

Időpont: naponta 12.30 órai kezdettel
Iratkozás és további információk a 0742921516-os telefonszámon.

A részvétel ingyenes!

INTENZÍV TÁNCTÁBOR

A Step Dance Sportklub és a Balás Gábor Művelődési Ház augusztus 10-20-a között tánctanfolyamot szervez.

Napi program:

10.00 - 13.00 - társasági táncok kezdőknek és haladóknak

16.00 - 19.00 - moderntáncok (színpadi show, jazz-balet, hipp-hopp, r&b)

19.00 - 20.00 Aerobik felnőtteknek

Helyszín a művelődési ház.

Részvételi díj 30 illetve 50 lej!

További információ:

Pál Ágnes táncoktatónál
tel. 0745 847 526

III. CSUTAKFALVI-SVÁJCI NAP

2009. augusztus 16. (vasárnap)

11.30 - Ünnepi szentmise

12.30 - Albert Olga marosvásárhelyi képzőművész képkiallítása

13.00 - Hivatalos megnyitó

14.00 - Kultúrműsor

Fellépnek: modern-, néptáncsoportok, citera- illetve népi zenekar

16.00 - Táncház mindenkinek

Este Táborút

A helyszínen étel-ital, zene biztosítva!

KICSIBÜKKI BÚCSÚ

2009. augusztus 22-én, szombaton.

GYERGYÓREMETE

Az idei falunapok községünknek 10 érnét emelte ki, amelyek köré épültek a programok. A *Kulturális Gyergyóremete!* jegyében már a szombat reggeli zenés ébresztőt adtak a helyi fúvószenekar tagjai, tudatva a község lakosságával és vendégeivel, hogy igenis léteznek és akaraterejük valamint az idők folyamán szerzett tudás képes megszólaltatni a már elfeledettnek hitt fúvós hangszereket.

Július 18-án, szombaton, délelőtt 10 órától a Balás Gábor Művelődési Házban, a magyarországi Sebő Együttes gyerekkoncertje biztosította a jó hangulatot, igaz, gyerekeink nem kényeztettek el a részvétellel pedig nekik és értük szólt a sok szép dal. A Natik szervezésében tartott kézműves-foglalkozásra és rajzversenyre viszont szép számban összegyűltek.

Ezt követően 11 órától a Község háza Tánctermeiben községünk fiatal tehetsége Borbély András *Hidegség állat* című kötetét mutatta be, majd később ugyanitt Orbán Judit agyagszobrász kiállítását csodálhattuk meg. Szombaton délután, a kulturális programoknak ismét a művelődési ház adott helyet. A Sebő Együttes felnőtt koncertje kápráztatta el a teltházas közönséget és aratta le a megérdemelt vastapsot, majd Kegye János magyarországi pánsípművész előadása zárta a műsort.

A hagyományokhoz híven a szabadtéri nagyszínpadon helyi társasági- és modern-

táncsoportok közel két órás műsora vezette fel az esti koncertet és nyugodtan kijelenthetjük, hogy a gyerekek és oktatóik ismét magasra tették a mércét.

Július 19-én, vasárnap a tutajácsolás és tutajindítás nyitányaként a sepsiszentgyörgyi Mesealáka „Az élet titok, fejsd meg” című előadásának tapsolhatott a hallgatóság. A vasárnap délutáni kultúrműsornak a művelődési ház adott helyet, ahol a helyi gyerek néptáncsoportok néptáncokat valamint a *Fehérlófia legendája* című táncjátékot mutatták be. A *Biatorbágyi Őszidő Nyugdíjasklub* tagjai korukat meghazudtolva, a mai zenestílusra feldolgozott modern koreográfiákat adtak elő. A kultúrműsor fénypontja, a Székelyudvarhelyi Boróka Néptáncgyűttes, több mint egy órás műsorra volt. Öröm és büszkeség töltött el, amikor megtudtuk, hogy táncosaik között két gyergyóremetei ifjú is található, nevezetesen Laczkó-Benedek Tünde és Laczkó-Benedek Zoltán.

A X. Gyergyóremetei Falunapok kulturális programjait a szabadtéri táncház zárta, amelyet ugyancsak a székelyudvarhelyi táncosok vezettek.

A falunapok programjai bizonyították, hogy községünknek valóban egyik erénye a kultúra és a lakosság közreműködésével az elkövetkező esztendőknben egy „kulturálisabb Gyergyóremetét” is tudunk teremteni.

«PORTIK-BAKAI ADÁM

A gyermekek és a számítógép-használat

A számítógép használatát illetően különböző tapasztalattal rendelkeznek a fiatalabb- illetve idősebb generációk. A mai világban a gyermekek már a számítógépet bütykölve nőnek fel és sok hasznosságát ismerik, viszont az idősebb generáció számára ez a gépezet meghaladja tapasztalatát. Emiatt szigorú kritikával illeti, több rosszat, mint jót látva benne. Jelen írás arra próbál választ adni, hogy a számítógép használatnak, melyek egyes pozitív illetve negatív aspektusai.

Az érdeklődés középpontjában többnyire a számítógépes játékok vannak. Téves értelmezés az összes számítógépes játékot agresszívnek és fölösleges időtöltésnek értelmezni. Valóban, bizonyos játékok agressziót generálnak, pont úgy, mint amikor egy agresszív filmet nézünk, de ez csak egy részük. A legtöbb számítógépes játék különböző képességeket fejleszt, például van kreativitást, logikát és problémamegoldást fejlesztő (hatása hasonló a sakkéhoz, csak komplexebb), illetve gyorsaságot, figyelmet és pontosságot fejlesztő (pl. jobb reflexek alakulnak ki, hamarabb észrevesz dolgokat a gyerek) játék.

Annak ellenére, hogy a számítógépes játékok bizonyos képességeket fejlesztenek, nem jó, ha a gyermek túl sokat játszik, mivel függőséget okozhat.

A számítógépes függőség néhány jele:

- a gyermek az idejének nagy részét játszva tölti;
- már nem szereti a kinti játékokat, mint régebb;
- játszik a számítógépen ahelyett, hogy házi feladatokat oldana, sőt iskolából is lóg emiatt;
- lemond a barátokról és más tevékenységekről a játék érdekében.

A függőség akkor válik veszélyessé, amikor a gyermek alvás vagy fontosabb tevékenységek helyett (pl. iskola, családi összejövetelek, kirándulások, bármiféle aktivitás) inkább a számítógépen játszik, mely hátrányosan befolyásolja a gyermek fejlődését. Összefoglalva, képességfejlesztő és relaxáló hatásuk miatt a számítógépes játékok akkor hasznosak, ha nem működnek más tevékenységek (tanulmányi, szociális) rovására.

A számítógép használatának egy másik témája az internet (világháló), mely nagy mennyiségű információhoz ad hozzáférhetőséget. Időt és energiát spórolva lehet hozzájutni különböző módon fontos és nagymennyiségű ismerethez. Az internet lehetőséget ad tájékozódni a mindennapi életben: más helységek, városok és országok eseményeiről lehet olvasni, különböző rendezvényekről lehet tudomást szerezni, más kultúrákat vagyunk képesek megismerni, egyszóval választ kaphatunk arra a kérdésre „mi is történik a nagyvilágban.”

Az **internet hátránya**, hogy sok hamis információhoz is hozzá lehet jutni, ily módon „félretájékoztat”. Tehát az internet által szerzett ismeretekkel jó, ha skeptikusan bánunk, és ha alaposabb ismeretekre vágyunk, inkább könyvekből olvassunk. Ugyanakkor az internet lehetővé teszi a más személyekkel való kommunikációt is. Ha bármely családtagunk vagy barátunk távol tartózkodik, az internetnek köszönhetően könnyen kapcsolatba léphetünk vele. Régi ismerősökkel, volt osztálytársakkal ugyancsak felvehetjük a kapcsolatot. Az interneten való kommunikáció akkor **előnyös**, ha kiegészítő jellegű és nem helyettesíti a más személyekkel való interakciót. Ha csak interneten kommunikálunk más személyekkel, akkor ez antiszociális jellegűvé válhat.

Tehát a számítógép előnyt jelent, ha olyan személy kezeli, aki kritikusán és tudatosan ül le mellé. A gyerek tudatában kell legyen annak, hogy a számítógépes játék annak ellenére, hogy kellemes időtöltés és képességeket fejlesztő, függő állapotot okozhat; az internetes információkhoz könnyen hozzá lehet férni, de nem lehet bennük teljesen megbízni; továbbá fel lehet venni más személyekkel a kapcsolatot, de nem lehet fenntartani. Általában vegyük a fáradságot és igyekezzünk az adott sze-

méllyel találkozni, együtt lenni. Ez a kérdés mára már a városokban súlyos problémává vált, lassan eltűnnek az utcákról a játszódozó gyermekcsoportok. Ne hagyjuk, hogy ez Remetén is így legyen!

« KOROM ZSÓFIA

Építő Gyergyóremete!

„Az építőket nem szokták nyilvántartani” - szögezte le a Sepsiszentgyörgyön élő, gyergyóremetei születésű Ivácson Gyula építőmérnök, az **Építő Gyergyóremete!** moderátora, arra apropózva, hogy az építkezéseket tervező építészmérnököket, illetve műépítészeket tartja nyilván a szakma, de a tulajdonképpen munkálatokat végző építőkről nem szokás megemlékezni. Pedig a kivetítőn is látott bemutatkozó képsorokból bárki meggyőződhetett arról, hogy a gyergyóremetei építők valóban jelen vannak a világ minden jelentősebb építőtelepén. A moderátor becslése szerint a világ különböző térségeiben hozzávetőleg 20-30 olyan építőcég tevékenykedik, amelyiknek tulajdonosa gyergyóremetei, illetve idevalósi gyökerekkel rendelkezik. A meglehetősen magas számot az építőmérnök a „rendtartó székely falu” hagyományával hozta összefüggésbe. Mint mondotta, az évszázadok során élesre csiszolódott problémamegoldó készségben gyökeredzik az, hogy a remetei ácsok minden jelentősebb építkezésnél megbecsült szakembereknek számítanak. Kifejtette, hogy sok esetben a munkáltatók nem is kérik a szakképesítést igazoló iratot, hiszen ajánlólevélnek bőségesen elég, ha egy építőmester vagy ács a gyergyóremetei származását tudja igazolni. „Örvendetes dolog, hogy a mesterek idejében ráéreztek arra, hogy céget alapítva, vállalkozóként jobban tudnak keresni és komolyabb munkálatokat vállalhatnak” - magyarázta Ivácson, hozzáfűzve, hogy aki idejében létrehozta cégét, mára komoly, virágzó vállalkozással büszkélkedhet.

2009-ES ÉV KITÜNTETTJEI

Július 19-én, a dísztanácsülés keretében, Laczkó-Albert Elemér polgármester kiosztotta az idei év kitüntéseit. A beérkezett javaslatok és a Helyi Önkormányzat döntése alapján Gyergyóremete díszpolgára címet **Wágenszommer István**, Biatorbágy alpolgármestere, a Pro Remete kitüntetést **Goga Rozália** kapta. Az év pedagógusa díját három személynek nyújtották át: **Laczkó-Szentmihályi Judit** magyar szakos tanár, **Mezei Magdolna** tanítónő és **Román Melinda Mária** óvónő részére. A **Tiszta udvar, rendes ház...** kitüntetést **Kozma Károly** (Balás Jenő utca) és **László Simon** (Nád utca) takaros portája érdemelte ki.

WÁGENSZOMMER ISTVÁN LAUDÁCIÓJA

Wágenszommer István már az 1990-es évek elején, a remetei kötődésű feleségével együtt igyekezett kialakítani Biatorbágy és Gyergyóremete között a testvér-települési kapcsolatot - akkor még hivatalos formák nélkül. Amint lehetőség adódott rá, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ez a testvér-települési viszony hivatalos formát öltjön.

A Pro Remete Alapítvány elnökeként:

- több alkalommal megszervezte és támogatta a remetei diákok és fiatalok magyarországi fellépéseit, táboroztatását;
- folyamatosan támogatta a helyi néptáncoktatást;
- közvetve vagy közvetlenül anyagi segítséget nyújtott a nehéz körülmények között élő remetei családoknak;
- kapcsolatot épített ki a falu világi és egyházi előjáróival valamint a lakossággal;
- amennyiben csak teheti részt vesz a faluközösség életének fontosabb eseményeiben;
- mint szakember alaposan kivette részét a községünkben megépült szennyvíztisztító-telep és -hálózat tervének megvalósításában.

Tette mindezt mindennemű ellenszolgáltatás nélkül.

Gyergyóremete Önkormányzata 2009-ben Wágenszommer Istvánt méltónak találta a **Díszpolgári** megtisztelő cím viselésére, amely révén a teljes lakossága nevében köszönetét és nagyrabecsülését fejezi ki munkája iránt.

GOGA ROZÁLIA LAUDÁCIÓJA

Goga Rozália, akit a községben leginkább az eszenyői Goga Rózsika néniként emlegetünk, 1937. április 15-én látott napvilágot Gyergyóremetén, Puskás István és Balázs-Fülöp Terézia gyermekeként. Élete a mindenkori leányéhoz hasonlóan alakult: 1956. nov. 1-jén, 19 évesen, kötött házasságot Goga Sámuellel.

Ebből a frigyből két gyermekük született: Mária és Vilmos. Ez utóbbinak elvesztését nagyon korán át kellett élnie az anyai szívnek. Pár évvel ezt követően, 1995-ben, ismét mély gyász árnyékolta be, hiszen elhunyt szeretett férje, Sami bácsi is.

A sok megpróbáltatás ellenére, az özvegyen maradt Rózsika néni, az Eszenyő pataka mentén kialakított takaros kis gazdaságot azóta nagy gonddal felvigyazza, mindennapjai belesimulnak egyszerű, szerény környezetébe. Istenbe vetett hittel, mindvégig megmaradt életvidámnak, élni akarónak.

Ezt a lelkületet adja át annak a sok-sok odalátogatónak - *legyen az helybéli vagy idegenből érkező* -, aki az idő kerekét visszapörgetve a régi malomra, a gyapjúmosóra kíváncsi. Különösebb vizsgáztatást nem várva, szívesen meséli el, szemlélteti, hogy az előrehaladott világunkban miként lehet környezetbarát módon, vegytisztító nélkül gyapjút mosni, ványolni, vagy éppen ölt egyet-kettőt osztvátáján bemutatva azt a tudást, ami átörökítendő a jövő nemzedékének.

A faluközösség érdekében tett nemes szolgálatának köszönhetően Gyergyóremete mind a mai napig felsorakozik a még működő vízimalmos települések soraiba, amelyre méltón lehetünk büszkének.

Köszönjük Neki ezt a példaértékű szolgálatot és kívánunk Remetének még sok-sok ilyen Rózsika nénit. Az Isten éltesse, egészségben, még számos esztendeig!

VIDÁM GYERGYÓREMETE! A 10. Gyergyóremetei Falunapokon a jó hangulatot szombaton délután a magyarországi Sebő együttes, este a nagy színpadon a csikszeredai Role zenekar, valamint vasárnap este Rúzsa Magdi koncertje biztosította. Az záró est szó szoros értelemben vett fénypontja a szemet gyönyörködtető tűzijáték volt.

Élmények a tuzséri táborról

Június 29-július 12-e között Magyarországon, Tuzséron voltunk, a XI. Kárpát-medencei kézműves és hagyományápoló táborban.

Tuzsér község Nyíregyháza közelében található, a Tiszától nem messze, festői környezetben fekszik. Különleges a táj, gyönyörű a „kanyargó Tisza” és vidéke. Immár 11 éve hagyomány Tuzséron e tábor megszervezése, amely a tuzséri hagyományokat ötvözi a határainkon túl élő magyarság kultúrájával. Átfogó tábor, hiszen a Kárpát-medencében és Moldvában szórványban élő magyar népcsoportokat foglalja magába. Romániából Szilágyság, Szék, Kalotaszeg, Háromszék, Gyimes és a Moldovában élő csángó magyarok, valamint Gyergyóremete tanulói vettek részt.

A program érdekes, szórakoztató volt. A délelőtti foglalkozások elméleti jellegűek voltak, fő témájuk a magyarság eredete, származása, a honfoglalás volt. A magyarság eredetét versek, regék, mondák formájában mutatták be. (A fehér ló mondája, Rege a csodaszarvas-

ról). A délelőtti foglalkozás része volt népi játékok tanulása, valamint dal- és tánctanulás is. A közös ebéd után ellátogattunk a Tisza partra, ahol a magas víz-állás miatt csak egyetlen alkalommal

» A remetei csoportot Nagy Erzsébet tanítónő mutatta be.

sikerült fürdeni a hús habokban. A délutáni foglalkozások voltak a nagyon várt kézműves foglalkozások. Volt itt gyöngyfüzés, makramérozás és szövökereken nagyon szép munkák születtek. A foglalkozások után bemutató estétet tartottunk tájegységünként. Minden cso-

port hozta a népviseletét, népdalait, népzenejét, néptáncait.

Este pedig a Szeredás együttes részvételével táncház, tánctanítás volt. Nagyszerű volt, hogy az esti táncház élő zene kíséretében zajlott. A szálláson még egy óra közös népdal tanulás volt. Népdal, mesemondó, szóló- és páros tánc kategóriákban került sor a versenyekre.

A táborzáró délutánon az elkészült tárgyakból kiállítást szerveztek, majd a táborlakó gyerekek színvonalas műsorral szórakoztatták a közönséget. Felejthetetlen élményekben volt részünk a két hét alatt.

Nagyon köszönjük Klicsu Ferenc táborvezetőnek a jó szervezést, a sok gondoskodást, Fülöp Baláznak az állandó felvigyázást. Ugyanakkor köszönettel tartozunk a Helyi Önkormányzat támogatásáért és Danguly Ervin tanár úrnak, aki kialakította ezt a kapcsolatot, valamint Portik-Bakai Ádám kultúrigazgatónak.

« PÁL RÉHA, PETRÉD GYÖNGYI, NAGY ANDRÁS,
PORTIK-CSERES NORBERT VI. O.

Gyűrűző testvérvárosi kapcsolat

2008-ban kezdetét vette egy egyházi kezdeményezés, amelynek mozgatórugói biatorbágyi részről Hutóczki Béla atya, községünk részéről a sajnálatos módon közülünk eltávozott Lázár Lajos főtisztelendő atya volt.

A tavaly Gyergyóremete fogadott egy 40 fős csapatot és látta vendégül egy hétig közös programokat szervezve, míg az idén július 20-26-a között egy 45 fős csoport tett eleget a meghívásnak és adott lehetőséget a viszonzásra. Egy adott pillanatban egyesek fejében a fent említett haláleset nyomán felvetődött a kirándulás elhalasztása illetve visszamondása, de hála a szervezőknek és Wágenszommer István biatorbágyi alpolgármesternek sikerült a betervezett időpontban megszervezni a programot.

Alig csendesedett el a falunapok helyszínén a zene és máris indult az autóbuszunk. Mindenkin látszott a fáradtság, de a további események feledtették velünk az egészséget. Július 20-án este megérkeztünk a tápiógyörgyi táborba (ez kb. 150 km-re Biatorbágytól), ahol péntek délig együtt táborozhattunk vendéglátóinkkal. A napi programokból nem hiányoztak a helyismertető előadások, a vidék állat- és növényvilágának bemutatása, de a tábori úszómedence a leglátogatottabb pontja volt a tábornak. Táborút körüli dalolás és játék zárta a tápiógyörgyi tábor és másnap, pénteken búcsút vettünk attól a kedves kis gondozott településtől, amelyet bármelyik romániai település példaképnek vehetne.

Július 24-én már Biatorbágyra érkeztünk, ahol a hátralévő két napot szállásadóinkkal töltöttük.

Vasárnap reggel a biai templom védőszentjének, Szent Annának a tiszteletére végzett búcsús szentmisén vettünk részt, majd nyomban utána indultunk is haza.

Összegzésként elmondhatjuk, hogy egy kellemes, programokban gazdag hetet töltöttünk vendéglátóink társaságában és a Lajos pap bácsi iránti tisztelet is kötelez ennek az ügynek az ápolására. Külön köszönet a biatorbágyi és etyeki szállásoló családoknak a kedves vendéglátásért. A biai Béla atyának pedig fizesse meg az Isten az értünk tett fáradozásait.

A viszontlátásra 2010-ben Gyergyóremetén! « PORTIK-BAKAI ÁDÁM

Sportos Gyergyóremete!

A 10. Gyergyóremetei Falunapok egyik kiemelkedő eseménye az újonnan megépített sportcsarnok avatónepsége volt.

Az eseményt több rangos képviselő is megtisztelte jelenlétével Markó Béla, az RMDSZ elnöke, Borboly Csaba, a Megyei Tanács elnöke, Petres Sándor, a Megyei Tanács alelnöke valamint Lukács Vilmos, az országos beruházási igazgatóság és Csíki András a megyei sportigazgatóság részéről.

A köszöntőbeszédek és hivatalos felszólalásokat ünnepélyes szalagvágás és felszentelés követte, amely keretében Portik-Hegyi Kelemen, kerületi főesperes vezetésével Isten áldását kértük az új építményre és annak használóira.

Az avató második felében vidám perceket élhettek át a jelenlévők, hi-

szen a helyi önkormányzati képviselők, Mincsor Béla testnevelő tanár/tanácsos irányításával, rendhagyó tornaórát tartottak. Az egyenruhába beöltözött, tornasorba felsorakozó választott képviselőink több tornagyakorlat, labdavezetés, gyorsfutás látványos bemutatóját a szurkoló közönség hangos biztatással, tapsal jutalmazta.

Az avatónepség utolsó mozzanata a székelyudvarhelyi sportiskola A divíziós fiú-kézilabdacsapata bemutatójátéka képezte, amely megtisztelő vendégszereplés a helyi kézilabdacsapattal való jó kapcsolatból eredeztethető.

A sportcsarnok avatóját követően több sporteseménynek is helyszínt biztosított a terem. Így került sor a szentesi öregfiúk és a remetei öregfiúk barátságos focimérkőzéseire, melynek mindkét felvonásában a ven-

dégek játékosoké volt a győzelem.

Továbbá, ezúttal remetei kezdeményezésre, megtartották a Ditró, Szárhegy és Remete önkormányzatai között hagyományosan megszervezett bajnokságot, amelyen a babért közsé-
günk csapata aratta, így a vándorkupát a szárhegyi falunapokig őrizheti.

Rangos sporteseménynek számított az **I. Remetei Biciklimaraton** megszervezése. A versenyre 46-an neveztek be, amelyből nyolcan Remetéről, a többiek az ország minden pontjáról érkeztek (jött versenyző Bukarest, Galac, Temesvár, Predeal, Kolozsvár stb. környékéről is). A rendezvény rangját emelte az is, hogy benevezett a balkán illetve román cross-country bajnok, Logican Lucian is.

Balázs Sándor és Portik-Lukács István helyi főszervezők, 25 segítőtársukkal együtt a legkisebb részletekig megtervezték, kijelölték a pályát. Az alapos előkészületet mi sem bizonyította jobban, mint az, hogy annak ellenére, hogy a legtöbb versenyző számára teljesen ismeretlen volt a terep, senki sem tévedt el (amely az ilyen jellegű versenyek legnagyobb kockázata), illetve nem lett sérülés sem.

A versenyzők két különböző hosszúságú távra nevezhettek be: 38 km (24 versenyző választotta) illetve 62

km-re (22 versenyző) a Cseres Tibor tér - Veszes patak - Sáros híd - Nagypálya útvonalon. Mindkét távon többféle terepvisztonnyal kellett megküzdeniük a bringásoknak: technikás rész, ereszkedő, mászó és amit sokan külön kiemelték az a gyönyörű táj. A verseny legidősebb benevezettje egy 54 éves férfi, aki Neamți-ról kerékpárral érkezett Remetére.

A díjazás különböző kategóriák szerint történt:

Rövid távon (32 km):

- ◆ 14-18 év - **I. hely Balázs Nándor** (Remete) idő 1:55:10, **II. hely Laczkó Attila** (Remete) idő 02:04:40
- ◆ 18-35 év - **I. hely Szilágyi Csongor** (Marosvásárhely) idő 01:43:22
(*legjobb idő rövid távon*)
- ◆ 35-45 év - **I. hely Klosz Viktor** (Marosvásárhely) idő 02:06:09
- ◆ női kategória - **I. hely Sándor Andrea** (Zetelaka) idő 02:18:47

Hosszú távon (62 km):

- ◆ 14-18 év - **I. hely Rusu Andrei Claudiu** (Piatra Neamți) idő 03:14:21
- ◆ 18-35 év - **I. hely Logican Lucian** (Marosvásárhely) a mezőny legjobb ideje 02:46:28
- ◆ 35 év fölött - **I. hely Balázs Sándor** (Gyergyóremete) idő 02:55:11

Itt említendő meg a horgászverseny, amelyre idén 27-en neveztek be (2 lány, 4 gyerek és 21 felnőtt férfi versenyző), akik közül a legidősebb a 62 éves Balázs Gyula volt. A horgászok három órán keresztül halászhattak, a Nyírszegi-híd 500 méteres körzetében ki-ki tetszés szerint választva helyet. A fogás összesítése után a következő eredmény született: lányoknál I. hely Ivácson Hortenzia, a gyermekek kategóriájában a győztes Kiss Norbert Huba, II. Ivácson Gellért és III. Erdős József. A felnőttek között I. hely Portik (Rádiós) András 1,5 kg (23db.), II. hely Ivácson Sándor 80 dkg. hal (35 db.), III. Pál Albert 45 dkg. (11 db.).

A verseny alatt összesen 4,27 kg halat fogtak ki.

A szervezők nevében külön köszönetet a Helyi Önkormányzat támogatásáért.

Szabadtéri fotópiknik

A nemrégiben alakult Gyergyói Fotóklub közreműködésével látványos és hangulatos fotópiknikre került sor szombaton a központi parkban. A rendhagyó kezdeményezés több részből épült fel: fotókiállítás, fotósátor, fotóvásár, fényképezőgép kiállítás és élményfotó-készítés.

A természetes környezetbe beleépülő kiállítás berendezését már pénteken délután megkezdték a fotósok. A hangulatkeltés megteremtette a siker gyümölcsét, hiszen a nap folyamán több százan szemlézték a kiállított munkákat és látogatták meg a művelődési ház előcsarnokában berendezett fényképezőgép-bemutatót. A fotósátornál a képfeldolgozás és képkészítés technikáiba engedtek bepillantást nyerni a fotósok.

Legnagyobb újdonságnak az élményfotó-készítés bizonyult. Egy kis díszlet, a kort idéző kelléktár - villa, szalmakalap, posztómellény stb. - segítségével pillanatok alatt a régi gabonacséplést megőrkítő óriáskép részévé válhattak a fényképezkedni vágyók. Egy mozgóstúdió segítségével ott helyben el is készítették az élményfotót, így ki-ki mosolyogva méregethette magát a képzeletbeli időutazást követően.

A fotópikniket Dezső László *Világszép Gyilkos-tó Mesevilág a havasok keblén* című képeskönyvének bemutatója tette teljessé. „A mesés valóságot zárta e kötetbe Dezső László, a természet azon kincsét, melyet ki egyszer meglát a legcsodálatosabbnak tart. Egy legendák medrében született tavat, az őt

körülölelő strázsákkal, kopár sziklaszirtekkal és békészöld fenyvesekkel - a Gyilkos-tavat és környékét” - fogalmazza meg könyv előszava.

Dezső László, a gyergyószentmiklósi ismert és elismert természetfotográfus, könyve születésének körülményéről, a képanyag csokorba gyűjtéséről és a Gyilkos-tó környékének Isten teremtette szépségéről beszélt. A gyönyörű látványt, állat- és növényritkaságot, számos mondát, legendát megőrkítő könyv bemutatóján jelen volt Balázs Katalin újságíró, a könyv szerkesztője, aki méltatta ezen hiánypótló alkotás fontosságát, mely a képek által olyan helyekre kalauzolja el a nézőt, amely sokszor még a turisták számára is megközelíthetetlen. A bemutatón jelenlévők egy a szerző által összeállított fotóvetítés révén részesülhettek az élményből. **« BIS**

Tanuló Gyergyóremete!

Rendhagyó módon, idén frissen végzett, mesteriző fiataljaink színesítették a falunapok állandó programját, a szimpoziumot. Az öt pályakezdő a következő témákban kötötte szakmáját Gyergyóremetéhez:

- **Nagy József**, történelem szakos diák, remetei harcosokról tartott nekünk előadást. Lényeges dolgokat tudhattunk meg, egy olyan témáról, ami a kommunizmusban sok évig tabu volt, ám a mai fiatalok számára szinte már nem is ismert, mégpedig hogy mikor, hol és hogyan harcoltak őseink, milyen áldozatokat hoztak értünk, a faluért, jövőnkért.

- **Szász-Len Annamária**, ökológia szakos frissen végzett egyetemi hallgató, többek között, a remetei erdőkitermelésről és annak optimalizálható módszereiről beszélt, mondhatni környezetvédő intéssel, felvilágosítva minket újra és újra a mai napig tartó helytelen erdőkitermelésről és fakivágási módszerekről.

- **Jakab Péter**, a turizmussal hozta kapcsolatba falunkat. A remetei származású, Gyergyószentmiklóson élő Péter, a sokat említett Eszenyi szőnyegmosó és a tájház rövid bemutatása után a jövő turisztikai lehetőségeiről beszélt falunkban, említve többek között a tularosri fürdőt, a remetei “újra felfedezett” borvizet, illetve még, a turizmushoz igencsak elengedhetetlen feladatot, útjaink feljavítását.

- **Pál Annamária**, közgazdaságtan szakos egyetemista, a remetei szennyvíztisztító állomás költséghasznos elemzéséről beszélt, és arról, hogy mit is tud ma nyújtani nekünk az Európai Unió, mint anyagi forrás, tekintve a kormánypenzékből befolyó alacsony összegeket, illetve arról, hogy e tekintetben miként is jön képbe a szennyvíztisztító állomás, mint profitot termelő vállalkozás.

- **Pál Emese**, művészettörténet szakos mesterképzős, a remetei hagyományos építkezésről, környezetünket még ma is meghatározó értékeinkről tartott előadást. Emese fényképekkel szemléltette a Remetén még meglévő faragott, díszített tornácos házakat, illetve az ezzel szembe álló modern házainkat. Megdöbbentő képek bizonyították, hogy eltűnnek ősi házaink, faragott, festett motívumaink és átveszi helyét a „modern”, ami persze normális a mai embernek, viszont az előadás arra ösztökélt, hogy jó, érdemes megőrizni azt amit őseinktől kaptunk.

A szimpoziumot Köllő Miklós építészmérnök zárta, aki közsé-
günk új rendezési tervéről adott kis ízelítőt.

Beszélgetés Borbély Andrással

A falunapok alkalmával került sor a gyergyóremetei Borbély András *Hidegség, állat* című első verseskötetének bemutatójára. Ennek kapcsán beszélgettünk és osztotta meg gondolatait.

Milyen érzés volt kézbe venni az első kötetedet?

BA. Az, hogy valakinek valamilyen kötet jelenik meg, ma nem számít igazi ritkaságnak. Sokféle könyvet, albumot, gyűjteményt lehet ma már – szerencsére – kiadni, mivel ebben a tekintetben is demokratizálódás ment végbe. A pozitívumok mellett azonban ez azt is jelenti, hogy maga a nyomtatásban való megjelenés már nem garancia sem a színvonalra, sem arra, hogy valóban szellemi értéket tartunk a kezünkben.

Verses könyvet kiadni emellett azért jelenthet külön kihívást, mert egyáltalán nem garantált, hogy valóban érdekelni fog valakit. A költemény nem az aktualitásokról, nem is könnyen fogyasztható információkról kíván szólni, hanem a hétköznapokból való kilépésre szólít fel – s erre a kilépésre nem mindenki hajlandó. Ezért külön örvendem, hogy nemcsak Magyarországon, ahol megjelent, hanem itthon, Remetén is sokan érdeklődtek, és sokan megvették a kötetet.

A költészetet én egyszerre tekintem egyfajta vizsgalásnak a hétköznapok mindennapi gondjai közepette, ugyanakkor figyelmeztetésnek, amely mindig arra szólít föl, hogy létezik a mindennapi haszonra való törekvésen kívül az emberi életnek egy másik, szellemi szférája, amit kultúrájának szoktunk nevezni, s erre a kultúrára nemcsak az értelmiségiek, hanem az egyszerű embernek is szüksége és joga van.

Az irodalomnak továbbá egyik legfontosabb funkciója, hogy segíti az önismeretet. Örvendek, ha olvasóim bizonyos szövegeket olvasva a maguk világára is ráismernek, és esetleg elgondolkodnak azon, hogy milyen is valójában az a világ, amelyben élnek.

Hidegség, állat a köteted címe. Mire utal ez a cím?

BA. A kötetnek egyik fontos tematikus vonulata a falu, a falusi létmód, és egyáltalán a falu helyzete a 21. század elején, amikor ugye a tendenciák már régóta a városiasodás felé mutatnak. Úgy látom például, hogy Gyergyóremete legalább annyi városias tulajdonsággal

rendelkezik, mint amennyi falusival. Ennek egyik oka a média és az internet, amely egyneműsíti az itteni emberek gondolkodását, viselkedését is.

A régi falura azonban az volt jellemző, hogy a világtól teljes elzártságban élt. S noha ez kevésbé jellemző Remetére, vannak tőlünk nem is olyan messze olyan falvak, amelyekre hasonló elzártság jellemző. Ilyen például a gyimesi *Hidegség*, ahol még érezhető egyfajta mitikus légkör.

Ugyanakkor érdekesnek találtam, hogy egy település nevét egy ilyen elvont fogalomból képezték, ami így lehetőséget ad többféle értelmezésre is. A „hidegség” tehát egyszerre szimbolizálja a kötetben falut, a falusi létmódot, ugyanakkor azt a nagyon is konkrét – mégis tétértelmű – jelenséget, hogy olykor – s erre felül elég gyakran – van mitől fázunk. Nemcsak a hideg miatt, hanem olykor politikai, kulturális, gazdasági stb. okok miatt is didereghetünk.

Hogyan épül fel a kötet, mi jellemző a szerkezetére?

BA. A kötet négy ciklust tartalmaz, amelyek külön egységet képviselnek. Az első két ciklus, közülük is a második az, ami szorosabban foglalkozik a faluval. Egyszerre próbáltam itt utalni a falusi lét „költői” sajátosságaira, a természetközelségre, a vallásosságra, ugyanakkor a falusi létmód jellegzetes torzulásaira, arra, hogy könnyen bedőlünk bizonyos „európai” vagy európai köntösbe bújtatott szlogeneknek, ahelyett, hogy okosan megvizsgálánánk a körülöttünk zajló folyamatokat.

Sokat gondolkodtam például azon, miért van az, hogy ha valamit el lehet adni a turistáknak, akkor az már kultúrának számít. Pontosabban: van mostanság egy olyan divat, hogy csak azt tekintjük hagyománynak, kultúrának, múltunkhoz tartozónak, amit el lehet adni a turistáknak, vagy amiből valami hasznot lehet húzni. Ez nemcsak itt, hanem világszerte jellemző tendencia.

Ezzel én nem tudok egyetérteni, mivel a kultúra célja nem a haszon, hanem az emberhez méltó életmód és a szellemi szabadság. A múlt sem azért fontos,

hogy dicsekedjünk vele, hanem hogy tanuljunk belőle. Ehhez pedig látnunk kell az elkövetett hibákat is a múltban és a jelenben, sőt főként azokat.

Az utolsó két ciklus elvontabb szövegeket tartalmaz, megjelenik benne a budapesti, tehát jellegzetesen városi életmód érzésvilága, az utazás, a szerelem, az ünnep és még sok más számomra érdekes és fontos motívum.

Mik a jövőbeli terveid?

BA. Eddig is és ezután is igyekeztem, illetve igyekezni fogok egyszerre szépirodalmi és egyszerre tudományos téren is aktivizálni magam. S noha számomra mindig is a szépirodalom volt a fontosabb, ehhez a szakmához is hozzátartozik a komoly képzettség és tudományos elhivatottság, ha az ember maradandót akar létrehozni.

Már dolgozom egy esszé-köteten, ez főként filozófiai esszéket fog tartalmazni. Itt arra törekszem, hogy meggyőzzem az olvasót arról, hogy a filozófia nem valami öncélú spekuláció, hanem nagyon fontos része az életünknek, és saját világnk, kultúránk megértéséhez elengedhetetlen.

Az emberek azt szokták mondani, hogy „annyit ne filozofálj”. Én azt mondom: aki önállóan gondolkodik, az olyan, mint amikor saját udvara, kertje, háza van. Vagyis a gondolkodás védelmet és biztonságot jelent. Aki tud gondolkodni, azt nem lehet becsapni, azt nem tudja a média, vagy a politika manipulálni, és hatékonyabban oldja meg egyéni konfliktusait is. Hozzásegít ahhoz, hogy kritikusak legyünk, de ne legyünk cinikusak.

Terveim között szerepel a már eddig megjelent novelláim kötetbe gyűjtése, dolgozom egy regényszerűségeen, közben születnek az újabb versek, illetve tanulmányok, a tudományos kutatás eredményei is. Úgyhogy nem lustálkodom. S mindeközben egyszerre szeretnék itthon, és Budapesten is jelen lenni, mert mindkét hely fontos számomra, valamiképpen kiegészítik egymást. Ami itt nincs, azt ott megtalálom, ami ott nincs, azt itt találom meg.

In memoriam Bakos Sándor

A Gyergyómafalvi Napok alkalmával, 2009. június 28-án Postumus - díszpolgári oklevéllel tüntették ki msgr. Bakos Sándor remetei származású rk. lelkipásztort. A ki-tüntetést Laczkó-Albert Elemér községi polgármester vette át.

Huszár András *18 év Gyergyócsomafalván* című könyvének előszavában a következőképpen fogalmazza meg Orbán László pápai preláts Bakos Sándor életútját.

„Házuk közelében útszéli keresztfán félrebillent fejű feszület, a megfeszített Jézus szobra. Lábánál friss virágcsokor. A ház lakói egyszerű földműves emberek. 3 fiú gyermek osztozik velük a kenyéren és az udvar örömeiben, gondjában. Egyikük, a legidősebb, Sándor könyves tarisznyájával a nyakában, sokszor megcsodálta az ellentétet a megkínzott arc keserve és a virágok ragyogó mosolya között.

Ekkor még nem értette ennek a titkát. Iskolába a templom meghúzódo öreg iskolába járt. Később a ditrói polgári iskolába, majd a gyulafehérvári püspöki gimnáziumba került. Fehérvár lett tanulmányainak fellelője. Teológiai tanulmányainak gyümölcse később érett meg. Nagy püspökünk bebörtönzése magával hozta a teológusok szétszéledését. A megpróbáltatások terhe nehezedett mindenkire. Sándor tanító, fabemérő, erdőmunkás, tisztviselő munkákban szerzte kenyerét, míg végre újra folytathatta tanulmányait Gyulafehérváron.

Az első szentmiséjének öröme lánba hozta és megmozgatta az egész falut. Gelencén, mint káplán, átéli plébánosának börtönbe vitelét s ezzel ránehezedik a nagyközség plé-

bániájának minden gondja. Rabságba került felettesének nyomdokain járva hűségesen hordozta Isten igáját.

Mint csomafalvi plébános szíven viseli temploma és hívei minden ügyét és különös gonddal látogatja a betegeket. Megtalálja és megbecsüli munkatársait, nagy tisztelettel beszél szolgálatkész és segítségre siető híveiről. Szinte észrevétlenül épül fel hívei segítségével a ravatalozó és a szászfalusi templom, melynek hívei igazán örvendenek.

Nem ívelt üstökös módjára, de papi életének csillaga hirdette Isten nagyságát és tanúsítja kegyelmének virágba borulását, híveinek és papjainak közös fáradozásában. Csendes összefogás megtermi gyümölcsét s ki megjárta a vakság mélységét, ajándékként azt is átélte, hogy öreg napjainak breviáriumát gyógyult szemekkel örömmel végezhesse az utolsó leheletéig.”

„Bizalmas beszélgetésben kifejezte szíve vágyát: szeretné, ha porait remetei föld takarná. Így mondta: ha meghalok temesetek el otthon. És hogy egészen otthon legyen, mint papot és faluja szülőttjét az oltár közelében, lábbal nyugatra, a templom kerítés földje ringatja örök álomba. Emberséges magatartása, imádságos, áldozatkész papi élete ösztönözte Gyergyócsomafalva polgári vezetőségét, hogy dicséretre méltassa és díszpolgári oklevéllel holta után ugyan, de ki-tüntesse.

Ezen a földön élt, de az örök haza polgárságára vágyva hagyotta örök nyugalomra fejét 2009. június 10-én. Emléke legyen áldott.”

« ORBAN LÁSZLÓ

A szeretetről gyerekszemmel

A szeretet egy olyan érzés, melyet nem lehet megállítani. Isten ajándékozta nekünk ezt az érzést, hogy szebbé tegyük egymás és saját életünket. Isten, aki SZERET minket, megbocsát és kegyelmez, de mi buta emberek nem viszonzjuk ezt. Bűnt bűn után halmozunk, de semmit meg nem gondolunk. Ő mégis szeret. Tönkretesszük Istennel való kapcsolatunkat, de Ő mégis szeret minket. Jézus is értünk halt meg, mert szeretett. Feláldozta az életét értünk.

A szeretet az szeretet, mást mondani rá nem lehet!

« BORBÉLY TÜNDE TÍMEA, Csutakfalvi napközis csoport

A szeretetet nem lehet dolgokban, tárgyokban kifejezni. A szeretet az, amit érzel valaki iránt, akit nem hagysz magára. Mint az édesanya, aki nem kér köszönetet azért, hogy világra hozott, csak szeresd. Így van ez a Jóistennel is. Vigyáz rád és csak hinned kell neki és szeresd. Ez a szeretet, amit megmutatsz, kifejezel és nem érdekel az, aki azt mondja, hogy ő ilyen vagy olyan - úgyis szereted. Mert a szeretetet nem lehet eltörölni, amit érzel nem lehet letagadni. Amíg hiszünk Istenségben és Jézusban, a világon addig biztos, hogy szeretet is van.

« PORTIK HORTENZIA

A virág a szeretet jelképe, ami kifejezi hogy kell igazán szeretni. A szeretetet nem lehet elmondani, csak kifejezni. A szeretetnek minden apró részlete különös, mert minden élő embert boldoggá tesz.

« ANTAL LAURA

ANYAKÖNYV

2009. július

Születés

Gál Csenge
Borbély Roland
Nagy Johanna

Nász

Borbély Attila és
Laczkó Emília
Barabás-Csíki Attila és
Portik Éva Csilla
Nagy Zsolt és Szabó Erzsébet
Ilyés Endre és Ilyés Izabella

Gyász

György Ferenc 1969
Szász Anna 1933
Borbély Erzsébet 1923

Képes vagyok

Gyergyóremete község
havonta megjelenő lapja

Kiadó

Gyergyóremete Önkormányzata
Együtt a Jövőnkért Egyesület

E-mail

kepesvagyok@gyergyoremete.
ro

Megjelenés minden
hónap végén!

Felelős szerkesztő

Barabás Zsófia

Kép

Balázs László
Borbély Bartis Árpád
Portik-Bakai Ádám
Mincsor Szabolcs

Nyomda

F&F International Kft.

A szerkesztői jog
fenntartva!

A megjelent cikkek
tartalmáért
az aláíró személy felelős!

REMETEI ANEKDOTA

Meghal a házigazda és komái jelenlétében,
keservesen siratja a feleség.

Egyik komája hangosan vigasztalja:

- Ne sírj, komámasszony, kiségtünk! Ló kell,
itt van János komád, ökör kell, itt vagyok én!

« FÜSTÖS ROZÁLIA gyűjtése

Bölcsességek

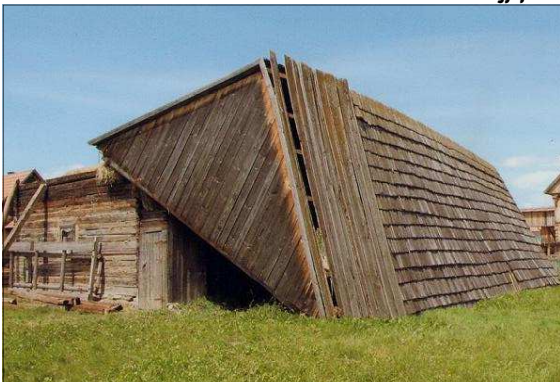
*Inkább úr a faludban, mint szolga a városban.
Sokan elmennének a munka temetésére.*

*Egyél nyugodtan kedvedre, de igyál
mértékletesen.*

Nehéz megszerezni, könnyű elkótyavetyélni.

*Az ember élete olyan, mint tojás a gyermek
kezeiben.*

« BORBÉLY DEZSŐ gyűjtése

»A júl. 25-én községünkön átsöpörő vihar nagy károkat okozott a gazdaságokban.

Tudja-e, hogy...?

A XIX. században Remetét ért nagy
természeti katasztrófákat már említettem.
Mindezeket felülmúlta az 1716-1718-as nagy
pestisjárvány. Pusztítását az alábbi adatokkal

Helység	Meghalt	Maradt
Gyergyószentmiklós	713	904
Tekerőpatak, Kilyénfalva, Szarhegy	364	673
Alfalu, Csomafalva	380	1002
Ditró, Remete	668	930
Újfalu	474	480

lehet bemutatni.

A helyzetet súlyosbította a kormány által
elrendelt zárlat. Így, leállt Maros székéből a bú-
za, Udvarhely székéből a gyümölcs és az állat-
tartáshoz szükséges cseremakk szállítása, vala-
mint a legfontosabb kereseti lehetőség, a tuta-
józás.

Mindez 1718-1719-ben iszonyatos éhséget
okozott a pestist átvészelő
lakosság számára.

« LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI ENDRE

Tudni illik, hogy mi illik!

Beszélgetés és hallgatás

*Jól ismert közmondással kezdem:
„Beszélni ezüst, hallgatni arany!”*

*Számtalanszor bebizonyosodott,
mennyire bölcs ez a mondás. Jó, ha
megnyerően tudunk beszélni, de nem
kisebb művészet hallgatni sem. Ez
persze nem azt jelenti, hogy a társal-
gás ellen szólunk. Ellenkezőleg: sok-
rétű, alapos műveltség jele a kelle-
mes társalgás. Meg kell azonban
választanunk a beszéd témát, a társa-
ság érdeklődési köre, hangulata sze-
rint. Az irodalom és művészet terén
jártas egyénnel könnyebb társa-
logni. Vannak viszont helyzetek,
amikor nem komoly társalgást, ha-
nem könnyed, kedélyes beszélgetést
igényelnek társaink. Vagy a kettőt
együtt. Mert nem lehet órákon át
csak komoly problémákról tárgyalni,
hiszen az ember elsősorban azért
megy társaságba, hogy kikapcsolód-
jék, felviduljon.*

*A beszélgetést persze ne tévesszük
össze az üres fecsegéssel az amolyan
„se füle se farka” locsogással, egyé-
nekre és kapcsolatára vonatkozó
pletykálkodással. Mert igaz ugyan,
hogy a legjobb társaságban is akad-
nak olyanok, akiket szórakoztat, ha
valaki másokról kedvezőtlen híreket
terjeszt vagy visszaélve bizalommal,
kikotyogja azok rejtett titkait. De jó
tudni, hogy noha az ilyen embereket
látszólag többnyire szívesen fogad-
ják, alapjában véve mindenki óvako-
dik a közelebbi ismeretségtől, mert
világos, hogy aki másokról rosszat
mond, az éppúgy mondhat, adott
alkalommal, rólunk is. Tehát igye-
kezzünk távol tartani magunkat a
pletykahordozóktól.*

*Most pedig térjünk rá a hallgatni
tudásra, arra a tulajdonképpeni
“hallgatni aranyra”, amelyet fejeze-
tünk elején említettünk. Szögezzük is
le: hallgatni a kellő helyen s a kellő
időben épp olyan művészet, mint
beszélni. Néha egy meggondolatla-
nul elejtett szó igen nagy kellemet-
lenséget vonhat maga után.*

« MOLNÁR JUDIT